

مطالعات سنگ شناسی، ژئوشیمی و منشأ ماگمایی سنگ‌های آذرین منطقه چاقر (شمالغرب واشقان)

* سمیرا اعظم، دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه زمین شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آشتیان

samira_azam@hotmail.com

راضیه محمدی، دکترای تخصصی پتروولوژی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آشتیان، گروه زمین شناسی آشتیان، ایران

mohammadi@aiau.ac.ir

شیوا انصاری، دکترای تخصصی پتروولوژی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اسلام شهر، گروه زمین شناسی، ایران

ansari.shiva@yahoo.com

چکیده:

منطقه مورد مطالعه در ۲۸۰ کیلومتری جنوب غرب تهران و شمال شرق شهرستان فرمهین بر روی کمربند ماگمایی ارومیه-دختر واقع شده، بر اساس مطالعات صحرایی و سنگ‌نگاری، سنگ‌های آتشفشانی منطقه عمدتاً شامل: آندزیت، تراکی آندزیت، آندزیت مگاپورفیری، تراکیت، ریولیت و داسیت - ریوداسیت و سنگ‌های آذر آواریشامل انواع توف می‌باشد. سن توده‌ها ائوسن تا الیگومیوسن می‌باشد. خرد شدگی و شکستگی‌های شدید و ایجاد درز و شکاف‌های متعدد سنگ‌های منطقه را متأثر کرده است. عمده‌ترین دگرسانی‌هایی که منطقه را تحت تاثیر قرار داده شامل سریسیتی‌شدن، رسی‌شدن، کلریتی‌شدن و کربناتی-شدن می‌باشد. روندهای تغییرات عناصر اصلی در نمودارهای هارکر بیانگر تبلور تفریقی کانی‌های سازنده، طی مراحل مختلف تبلور ماگما می‌باشد. بر اساس داده‌های حاصل از آنالیز شیمیایی برای تعیین سری ماگمایی سنگ‌های آذرین منطقه در محدوده ساب آکالن، کالکوآکالن و تا حدودی تولئیتی قرار می‌گیرند. روند کاهش عناصر کمیاب نظیر Sr, Ba, Ti, Zr در مقابل SiO_2 به دلیل حضور در ساختار کانی‌ها از جمله پلاژیوکلاز، پیروکسن، فلدسپات آکالن، بیوتیت، اسفن و افزایش Rb, Hf, Ce در بیوتیت و فلدسپات سدیم وارد می‌شود. افزایش Ce بیانگر آلودگی ماگمای اولیه با پوسته زیرین می‌باشد. در نمودارهای عنکبوتی غنی شدگی Th, Ba, Rb و تهی شدگی عناصر Ti, Nb همچنین غنی‌شدگی عناصر نادرخاکی سبک نسبت به عناصر نادرخاکی سنگین می‌تواند دلایلی مبنی بر تعلق سنگ‌های مورد مطالعه به مناطق فرورانش را تقویت کند. نمودارهای تعیین جایگاه تکتونیکی قرار گرفتن منطقه مورد مطالعه در بخش قاره‌ای، جزایر کمانی و حاشیه فعال قاره را اثبات می‌کند.

واژه‌های کلیدی: چاقر - آندزیت پورفیری و مگاپورفیری

مقدمه:

منطقه مورد مطالعه در "49°40'00" تا "49°50'00" طول خاوری و "34°40'00" تا "34°45'00" عرض شمالی واقع در شمال شرق شهرستان فرمهین بوده که به دلیل نزدیکی به روستای چاقر تحت این نام بررسی می‌شود.